

YABANCI PARALARIN 31.12.2019 TARİHİ İTİBARIYLA DEĞERLEME KURLARI

ÖZET : Borsada rayici olmayan yabancı paraların Vergi Usul Kanunu gereğince 2019 yılı için 31.12.2019 tarihi itibarıyla yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280'inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları ilan edildi.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değerlemesinde 31.12.2019 tarihi itibarıyla bu kurlar uygulanacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca 24 Ocak 2020 tarihli ve 31018 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [516 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde](#) borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 31.12.2019 tarihinde yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları yer almıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı her yıl, biri efektif diğeri de döviz alış olmak üzere iki kur ilan etmektedir.

Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır.

Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu şekilde değerlendirilen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğerkıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

20/4/1976 tarihli ve 15565 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 27/12/1998 tarihli ve 23566 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği gereğince, değerlendirme günü itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca kurların ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar esas alınır.

Vergi uygulamaları açısından bankaların, 31/12/2019 tarihi itibarıyla yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekir.

Maliye Bakanlığı Tebliği ekinde yer alan döviz kurları, aşağıdaki gibidir.

EK

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	5,9402
2	1 Arjantin Pesosu	0,09939
3	1 Arnavutluk Leki	0,05461
4	1 Avustralya Doları	4,1433
5	1 Azerbaycan Yeni Manatı	3,5046
6	1 B.A.E. Dirhemi	1,6186
7	1 Bahama Doları	5,9456
8	1 Bahreyn Dinarı	15,7691
9	1 Bangladeş Takası	0,07003
10	1 Barbados Doları	2,9447
11	1 Bolivya Bolivyanosu	0,86105
12	1 Bosna Hersek Markı	3,3706
13	1 Botswana Pulası	0,56067
14	1 Brezilya Reali	1,4698
15	1 Bulgar Levası	3,3813
16	1 Burundi Fransı	0,00316
17	1 Cezayir Dinarı	0,04987
18	1 Çek Korunası	0,26178
19	1 Çin Yuanı	0,84545
20	1 Danimarka Kronu	0,88896
21	1 Dominik Pesosu	0,11233
22	1 Endonezya Rupisi	0,00043
23	1 Etiyopya Birri	0,18609
24	1 Fas Dirhemi	0,61904
25	1 Filipin Pesosu	0,11711
26	1 Gana Yeni Sedisi	1,0394
27	1 Guatemala Quetzali	0,77165
28	1 Guyana Doları	0,02842
29	1 Güney Afrika Randı	0,42242
30	1 Güney Kore Wonu	0,00514
31	1 Güney Sudan Lirası	0,03739
32	1 Gürcistan Larisı	2,0789
33	1 Haiti Gourdesi	0,06255
34	1 Hırvatistan Kunası	0,89340
35	1 Hindistan Rupisi	0,08332
36	1 Honduras Lempirası	0,24148
37	1 Hong Kong Doları	0,76356
38	1 Irak Dinarı	0,00498
39	1 İngiliz Sterlini	7,7765
40	100 İran Riyali	0,01406
41	1 İsveç Kronu	0,63431
42	1 İsviçre Fransı	6,0932
43	1 İzlanda Kronu	0,04900
44	100 Japon Yeni	5,4291
45	1 Kanada Doları	4,5376
46	1 Katar Riyali	1,6223
47	1 Kazakistan Tengesi	0,01556
48	1 Kolombiya Pesosu	0,00180
49	1 Kosta Rika Kolonu	0,01042
50	1 Kuveyt Dinarı	19,4826
51	1 Laos Kipi	0,00067
52	1 Lesotho Lotisi	0,42247
53	1 Liberya Doları	0,03154
54	1 Libya Dinarı	4,2499

55	1 Lübnan Lirası	0,00393
56	1 Macar Forinti	0,02012
57	1 Makedonya Dinarı	0,10798
58	1 Malezya Ringgiti	1,4478
59	1 Meksika Pesosu	0,31560
60	1 Mısır Lirası	0,37026
61	1 Moldova Leyi	0,34567
62	1 Nepal Rupisi	0,05210
63	1 Nijerya Nayrası	0,01939
64	1 Nikaragua Kordobası	0,17624
65	1 Norveç Kronu	0,67252
66	1 Özbekistan Somu	0,00062
67	1 Pakistan Rupisi	0,03813
68	1 Panama Balboası	5,9456
69	1 Paraguay Guaranisi	0,00092
70	1 Peru Yeni Solu	1,7938
71	1 Polonya Zlotisi	1,5630
72	1 Rumen Leyi	1,3832
73	1 Rus Rublesi	0,09552
74	1 Sırp Dinarı	0,05660
75	1 Singapur Doları	4,4087
76	1 Somali Şilini	0,05210
77	1 Sri Lanka Rupisi	0,03272
78	1 Sudan Lirası	0,13179
79	1 Suriye Lirası	0,01362
80	1 Suudi Arabistan Riyali	1,5834
81	1 Şili Pesosu	0,00797
82	1 Tayland Bahtı	0,19875
83	1 Tunus Dinarı	2,1391
84	1 Türkmenistan Manatı	1,7012
85	1 Ukrayna Hryvna'sı	0,25087
86	1 Umman Riyali	15,443
87	1 Uruguay Pesosu	0,16063
88	1 Ürdün Dinarı	8,3828
89	1 Venezuela Bolivarı Fuertesı	0,00002
90	1 Yemen Riyali	0,02385
91	1 Yeni Belarus Rublesi*	2,8261
92	1 Yeni İsrail Şekli	1,7163
93	1 Yeni Tayvan Doları	0,19784
94	1 Yeni Zelanda Doları	3,9963
95	1 Zambiya Kvaçası	0,42242
96	1 Euro	6,6506

*Yeni Belarus Rublesi, Belarus Rublesinden dört sıfır atılarak hesaplanmaktadır.

SIRA NO	EFEKTİFLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	5,9360
2	1 Avustralya Doları	4,1243
3	1 Danimarka Kronu	0,88833
4	1 Euro	6,6459
5	1 İngiliz Sterlini	7,7711
6	1 İsveç Kronu	0,63387
7	1 İsviçre Frangı	6,0841
8	100 Japon Yeni	5,4090
9	1 Kanada Doları	4,5208
10	1 Kuveyt Dinarı	19,1904
11	1 Norveç Kronu	0,67205
12	1 Suudi Arabistan Riyali	1,5715

İLGİLİ MEVZUAT

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerlendirilmesine tabidir.

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlendirilmesiyle ilgili olarak,

“Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirilme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirilme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerlendirilme ölçüsü, borsa rayicidir. VUK'nun 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı parayla olan alacak ve borç senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Türkiye’de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK’na göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığı eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle, değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Öte yandan, 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtildiği üzere değerlendirme günü itibariyle Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Vergi uygulamaları açısından, bankaların ise 31.12.2019 tarihi itibariyle yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.

Saygılarımızla...

[“Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 516\)” tam metni...>>>](#)